

הקו הרעיוני שהיה מובלע בחינוך של ה"מתיבתא"

הוא לא הטביע על ה"מתיבתא" את הגושפנקא הרשמית של אגו"י.¹³⁶⁷⁶ אך בכל זאת: עובדה היא, שכל המנהיגים והפעילים המסורים ביותר של ה"אגודה" באמריקה, התחנכו בצל אישיותו.

מסופר אודות המשגיח המפורסם משיבת מיר, רבי ירוחם זצ"ל, שפעם אחת ביקר אצלו מנהיג ה"מזרחי" הרב מאיר ברלין ע"ה, והביע בפניו את תמיהתו: מדוע לא נמצא בקרב מאות בחורי הישיבה אף אחד שהצטרף ל"מזרחי"? ואיך זה שכולם, או כמעט כולם, מזדהים רעיונית עם הקו של "אגודת ישראל" דוקא? השיבו רבי ירוחם: "בישיבה לא מתנכים למפלגתיות, בישיבה לומדים תורה ומחנכים לדעת תורה, ואם כתוצאה מחינוך כזה מזדהים תלמידינו עם אגו"י ומתנגדים ל"מזרחי", הרי זו הוכחה שדעת תורה מסכימה לאגו"י ומתנגדת ל"מזרחי" — ואתם מה לכם כי תלינו עלי...".¹³⁶⁷⁷ בהגדרה דומה יכול היה רש"פ להסביר את עמדת ה"מתיבתא" שלו בנושא המפלגתי. גם הוא בין כתלי "תורה ודעת" לא הטיף מעולם לאגודאיות, כי אם ליהודיות, לתורה ואמונה בשלימות, ותלמידים בני-בינה הסיקו מאליהם את המסקנה לאן יפנו...

עזרתו המעשית לראשי התנועה ופעיליה

כשחזר הגאון רבי אליעזר סילבר זצ"ל, גאב"ד דסינסינטי, מן הכנסיה הגדולה השלישית של אגו"י (מריאנבד, אלול תרצ"ז), עם הבשורה על הוראת גדולי ישראל לייסד בארה"ב "אגודת ישראל" גדולה וחזקה — היה רש"פ מהעוזרים ומהתומכים בו, מאחורי הקלעים, בצורה פעילה ביותר. אף הוא המריץ אז את הגר"ש היימאן זצ"ל, ראש הישיבה האציל, שיסכים להתמנות סגן נשיא לאגו"י באמריקה, כהצעתו של הגאון רבי חיים עוזר זצ"ל מוילנא — למרות שבאותם הימים לא היתה אגו"י אהודה ביותר על רוב הציבור האורתודוקסי³⁹. כן היה מזרז ומדרבן תמיד את ר' אלימלך ("מייק") טרעס זצ"ל, הרוח החיה בפעולות צא"י ואגו"י, שראה את עצמו כחניך מובהק של רבי שרגא פייוול, ורוב עשייתו הציבורית היתה לאור ההנחיות שקיבל ממנו. בפרק זמן קצר שימש רש"פ עצמו כחבר ועד ההנהלה של אגו"י. תקופה מסיימת נהג להרצות שיעורים תורניים בפני החברים מצא"י במועדון שלהם ("616 בדפורד אווניו")⁴⁰.